



PRIJEDLOG PROGRAMA RADA I RAZVOJA CENTRA KNAP ZA RAZDOBLJE 2025.-2029.

Zagreb, siječanj 2025.

SADRŽAJ

UVOD.....	2
UKRATKO O CENTRU	2
SWOT ANALIZA.....	4
VIZIJA.....	6
MISIJA.....	6
CILJEVI	6
PLAN RADA I RAZVOJA ZA MANDATNO RAZDOBLJE 2025.-2029.	7
PLAN RAZVOJA PO DJELATNOSTIMA	8
DRUŠTVENO KULTURNI PROGRAMI	8
PROGRAM OBLJEŽAVANJA OBLJETNICE – 70 GODINA CENTRA I 20 GODINA KAZALIŠTA.....	10
KAZALIŠNA DJELATNOST	11
LIKOVNA DJELATNOST	13
GLAZBENA DJELATNOST.....	15
DJELATNOST KAZALIŠNOG AMATERIZMA.....	16
PARTNERSTVA.....	17
SURADNJA SA ZAJEDNICOM	18
ZAPOSLENICI	19
POSLOVANJE CENTRA	20
INVESTICIJE.....	21
FINANCIRANJE.....	23
ZAKLJUČAK	24

UVOD

Centar kulture na Peščenici društveno je bilo i kulturno središte gradske četvrti Peščenica-Žitnjak. Gradska ustanova koja je nastala zbog zajednice i za nju, kroz 70 godina postojanja nametnula se kao svojevrsan prepoznatljiv brend. Mjesto je to koje sugrađani doživljavaju 'svojim' te mu se iznova vraćaju. Štoviše, i sami utječu na razvoj daljnjih programa i aktivnosti.

Kazališne predstave koje su pisale povijest, izložbe najeminentnijih likovnih umjetnika, koncerti vrsnih hrvatskih i stranih glazbenika, performansi i urbana kultura, plesne izvedbe, kazališni amaterizam – sve je to samo dio sadržaja kojim je Centar kroz godine svoga postojanja obogatio kulturnu ponudu Grada Zagreba. Kultura u susjedstvu, u kvartu, nužna je u suvremenim vremenima otuđivanja pojedinca. Štoviše, mnogima su centri kulture upravo prvi doticaj s kulturnim životom. A još kad se spomenu i uspješne kreativne radionice koje broje više od 500 polaznika, potom manifestacije u Centru i općenito u kvartu – očito je da je Centar KNAP nedjeljivi dio zajednice za koju radi i s kojom diše.

Iz svega toga proizlazi i odgovornost za upravljanje ustanovom i njezinim programima. S druge strane, Centar KNAP već aktivno provodi programe koji prate smjernice i strateške prioritete Programa razvoja kulture Grada Zagreba 2024.-2030., što ću nastojati i prikazati.

Temeljni cilj je nadovezati se na tradiciju dobrog upravljanja ustanovom i nadalje razvijati djelatnosti i programe, uz brigu o zaposlenicima i infrastrukturi. Centar KNAP vidim kao prostor kulturnih inovativnih praksi, kao mjesto kulturnih programa dostupnih najširoj zajednici, kao sigurnu i uključivu ustanovu koja ima i velik edukativni karakter, kao prostor vrijednih međunarodnih suradnji, a uz to i mjesto neposrednog susreta umjetnika sa zajednicom.

Centar KNAP je srce Pešče, koje kuca radi svoga kvarta, sugrađana i cijelog Zagreba.

UKRATKO O CENTRU

Centar kulture na Peščenici slavi svoju veliku obljetnicu 2025. - čak 70 godina rada, uz 20 godina rada kazališne djelatnosti. Svoju je djelatnost započeo 8. svibnja 1955. kao Dom Kulture, da bi danas bio kulturno središte na istoku Zagreba, koje diše sa svojim sugrađanima i obogaćuje društveni život zajednice te je mjesto susreta, druženja, učenja i cijele palete umjetničkih izričaja.

Centar KNAP ove godine proslavit će jubilej brojnim programima i aktivnostima, koje će taj vremeplov povezati s današnjom urbanom kulturom i potrebama svih korisnika, ali i onih koji će to tek postati. Svoju uspješnost i značaj u zajednici, Centar KNAP može zahvaliti vrsnim stručnim suradnicima i ostalim djelatnicima, a svakako ljudima koji su Centar kroz ove godine i vodili, uspješno i neumorno čak i u vrijeme pandemije i potresa.



Površina Centra KNAP iznosi ukupno 4042 m², od čega je 2293 m² površina same zgrade, a 1749 m² površina dvorišta s okućnicom. Centar za vlastitu djelatnost koristi 913 m² zatvorenog prostora (među ostalim i kazališnu dvoranu, galeriju, koncertnu dvoranu...), a ostatak prostora daje u zakup dvjema školama (glazbena škola Z. Baloković 598 m² i Prva osnovna katolička škola 786 m²).

Trenutačno Centar zapošljava 18 djelatnika, a u planu je i zapošljavanje administratora. Ova gradska ustanova u kulturi, zbog složenosti poslova, kvalitete programa, ali i odgovornosti prema zajednici zbog koje i postoji, stalno mora raditi na unapređenju poslovanja, inovacijama i podizanju kvalitete. Svoje temeljitije viđenje rada Centra i prijedloge za budući rad i razvoj iznijet ću u daljnjoj razradi.



SWOT ANALIZA

Temelj svake kvalitetne razrade programa, upravljanja programima, ljudskim resursima, procesima rada i u konačnici – ustanovom, analiza je svih snaga, slabosti, prilika i prijetnji, kako bi se dobila što jasnija slika stanja na kojoj se grade smjernice za daljnji razvitak.

Snage:

- prepoznatljivost i prihvaćenost u zajednici
- kulturno središte s bogatim programom za sve uzraste
- zvučno i dobro poznato ime - KNAP
- duga tradicija (70 godina)
- vlastita zgrada i energetska obnovljena infrastruktura
- uređen i održavan prostor
- financiranje programa kao javna ustanova – stabilno proračunsko financiranje
- vlastiti izvori prihoda (ulaznice, radionice, najmovi, zakupi...)
- proaktivni stručni suradnici spremni na suradnju
- mali kolektiv u kojem vlada pozitivno profesionalno, dijelom i obiteljsko ozračje
- dobro organizirani programi koji dišu sa zajednicom i imaju korisnike koji se vraćaju
- cijene ulaznica i radionica koje su pristupačne i prilagođene svim skupinama u zajednici
- vrijedna umjetnička djela dio su okruženja u kojem korisnici i zaposlenici obitavaju
- vrijedne suradnje na projektima koji su međunarodni
- pristupačnost osobama s invaliditetom
- kvalitetna suradnja s vijećem gradske četvrti, mjesnim odborima, poslovnim subjektima i pojedincima
- vidljivost na društvenim mrežama i u medijima
- besplatno parkiranje

Slabosti:

- određeni aspekti poslovanja spori i nedovoljno digitalizirani (posebno u administraciji)
- opterećenje poslovanja zahtjevnim i brojnim procedurama koje koče rad
- nedostatak djelatnika u administraciji
- nedovoljna motivacija i učinak pojedinih djelatnika
- nezainteresiranost i manjak komunikacijskih vještina pojedinih djelatnika
- manjak suradnje suradnika oko kreiranja multidisciplinarnih programa
- nedovoljna kadrovska kapacitiranost u određenim aspektima poslovanja (pogotovo u administraciji)
- manjak znanja i iskustva u provođenju EU programa
- dotrajalo dijela opreme u infrastrukturi

- vlaga u podrumskim prostorima i stare vodovodne cijevi, što može oštetiti fundus i tehničku infrastrukturu
- nedostupnost svih dijelova zgrade osobama u invalidskim kolicima
- nedostatak signalizacije u zgradi
- nedovoljno sistematizirana komunikacija prema javnosti putem medija i društvenih mreža na razini svih djelatnosti
- zastarjela internetska stranica
- nestabilna internetska mreža u zgradi
- neiskorištenost caffe bara
- nedostatak prostora za urede
- nedostatak parkirnih mjesta

Prilike:

- širenje okolnih naselja donosi novu publiku i dodaje značaju Centra u zajednici
- već planirana ugradnja lifta povećat će dostupnost cijele zgrade svim korisnicima
- ugovorena ugradnja solarnih panela povećat će energetske samostalnost zgrade
- rekonstrukcija pozornice unaprijedit će izvedbeni program u dvorani te ga otvoriti i nekim novim korisnicima, uz važan aspekt sigurnosti
- širenje mreže medijske pokrivenosti i interesa medija za programe Centra
- izrada nove i bolje strukturirane internetske stranice prilagođene osobama koje slabije vide
- razvoj društvenih mreža pojedinih djelatnosti i rad na doseg spram publike koja ne prati djelatnosti Centra
- edukacija djelatnika
- dodatni programi koji su uključivi za ranjive skupine, manjine, osobe s invaliditetom
- uključivanje volontera u rad Centra čime bi se dodatno povezivala zajednica i KNAP
- otvaranje prostora za rad građanima i digitalnim nomadima
- otvaranje caffe bara u kojem bi se okupljali roditelji i upoznavali programe Centra dok čekaju djecu na radionicama ili korisnici koji posjećuju druge programe KNAP-a
- EU projekti
- unapređenje uvjeta za umjetnike rezidente i za strane umjetnike koji gostuju/nastupaju u KNAP-u
- ubrzanje procesa administrativnog dijela rada dodatnom digitalizacijom i tehnološkim rješenjima uz adekvatnu edukaciju
- proširenje prostora za rad i program po isteku zakupa Prve katoličke škole (2027.)

Prijetnje:

- smanjenje prihoda iz proračuna
- gubitak interesa za kulturu od strane korisnika

- vanjske nepogode većih razmjera (pandemija, potres...)
- smanjenje financijskih mogućnosti građana zbog ekonomskih i socijalnih prilika
- nemogućnost kvalitetnog provođenja programa zbog odlaska pojedinih djelatnika
- globalne nestabilnosti koje se odražavaju na lokalnu zajednicu
- gubitak vlasništva prostora

VIZIJA

Centar KNAP je centar kvarta, mjesto koje se razvija i raste s kvartom i u kojem građani provode vrijeme te mu se redovno vraćaju. KNAP je mjesto na kojem se mogu osjećati kao kod kuće, a iz njega svaki puta otići bogatiji za nova iskustva. KNAP je centar dobrodošlice, pristupačan, neposredno mjesto susreta zajednice, umjetnosti, kreacije, edukacije i pozitivne energije.

Ukratko, Centar KNAP je mjesto na kojem lokalna zajednica diše punim plućima.

MISIJA

Misija Centra KNAP je nastaviti razvijati dobar odnos s lokalnom zajednicom, a potom i šire, kroz kulturne i društveno relevantne programe i aktivnosti. Doprijeti do onih koji KNAP još nisu otkrili te postati mjesto dobrodošlice za brojne skupine koje su nerijetko društveno isključene. Biti centar kreativnosti, proaktivnog djelovanja i rasadnik ideja, centar otvorenih vrata, centar koji obogaćuje život zajednice i postaje mjesto svakodnevnih susreta. Centar KNAP treba nastaviti osluškivati svoje korisnike, građane i umjetnike, i biti kulturno središte koje svojim radom ostavlja pozitivan trag u životima građana Grada Zagreba i svih koji u njemu pronadu svoj kutak.

CILJEVI

Ciljevi Centra KNAP sukladni su ciljevima i strateškim prioritetima Programa razvoja kulture Grada Zagreba 2024.-2030. Ciljevi su to na kojima je Centar i proteklih godina neumorno i predano radio:

- središte kulture u zajednici – mjesto na kojem umjetnici kreiraju, istražuju, dijele svoj rad sa svojim publikama i šire kulturnu publiku. Također, mjesto neposrednog susreta zajednice i umjetnika, ali i mjesto na kojem stasaju novi umjetnici i izričaji
- inkluzija – u Centru KNAP vrata su svima otvorena i uključivost je jedna od najvećih vrijednosti ove institucije

- kulturna infrastruktura za grad budućnosti – prostor u kojem nastaju nove kulturne prakse, urbano središte koje cijeli spektar kulturnih izričaja čini nezaobilaznim i nedjeljivim dijelom zajednice
- edukacija kroz kulturne i kreativne programe za razne društvene skupine - Centar je mjesto koje oplemenjuje i obogaćuje živote stanovnika metropole
- iskorak iz lokalne zajednice i spajanje s međunarodnim podnebljem – razmjena umjetnika, umrežavanje, implementacija dobrih praksi u korist zajednice

PLAN RADA I RAZVOJA ZA MANDATNO RAZDOBLJE 2025.-2029.

Centar KNAP središnje je mjesto kulturnog i društvenog života zajednice na prostoru četvrti Peščenica-Žitnjak, i kao takav ima veliku odgovornost prema lokalnoj zajednici, ali i velik utjecaj na stvaranje dodatne kulturne i edukacijske vrijednosti. Funkcija Centra KNAP je dvojaka. S jedne strane to je pružanje kvalitetnih, inovativnih te uključivih kulturnih i edukativnih aktivnosti korisnicima, a s druge strane to je pružanje platforme za razvoj kulture kroz otvaranje vrata umjetnicima, nezavisnoj sceni i kreativnim pojedincima i skupinama koje obogaćuju kulturnu ponudu. Kao središnja kulturna institucija na istoku Grada Zagreba, Centar KNAP u predstojećem mandatu treba nastaviti provoditi dobre prakse koje su ga posljednjih godina izdigle u jedan od najaktivnijih domova kulture u Zagrebu, uz donošenje inovacija u programe, rad na međunarodnom povezivanju te brigu o modernizaciji infrastrukture i dodatno motiviranje i educiranje djelatnika.

- daljnji rad na uključivosti svih skupina u aktivnosti i programe Centra KNAP
- kreiranje novih programa na temelju potreba zajednice, s naglaskom na dodatno povezivanje djelatnosti kako bi programi bili obuhvatniji i inovativniji
- poseban naglasak staviti na daljnje kvalitetno umrežavanje s kulturnim institucijama i nezavisnim umjetnicima te otvoriti prostor Centra za nadolazeće inovativne kulturne prakse
- osnažiti međunarodnu povezanost s umjetnicima i umjetničkim organizacijama, a kroz EU institucije i projekte podići djelovanje Centra na višu razinu, imajući na umu korist za lokalnu zajednicu
- djelovati proaktivno u uključivanju i afirmaciji mladih umjetnika u kulturni život
- daljnja sistematizacija procesa komunikacije i suradnje s umjetnicima putem javnih poziva i natječaja, radi transparentnosti i boljeg raspolaganja resursima Centra KNAP
- edukacija djelatnika i proaktivno daljnje unapređenje radne okoline, koje se na kraju reflektira na kvalitetu programa i funkcionalnost rada unutar institucije
- modernizacija pojedinih aspekata poslovanja, digitalizacija i usavršavanje specifičnih vještina djelatnika

- daljnja ulaganja u unapređenje infrastrukture, modernizaciju zgrade i obnovu dotrajalih dijelova zgrade i opreme
- ulaganja u restauracije i prenamjene pojedinih prostora u svrhu kvalitetnije ponude za umjetnike rezidente
- daljnji razvoj vidljivosti Centra KNAP u zajednici i šire, kako bi programi i aktivnosti koji se provode u Centru doprli što dalje i postali primjeri dobre prakse
- izrada suvremenije internetske stranice Centra KNAP, prilagođene osobama sa slabijim vidom, s preglednijim pojedinim djelatnostima
- uređivanje arhivske građe i fundusa Centra, radi boljeg očuvanja kulturne baštine

PLAN RAZVOJA PO DJELATNOSTIMA

DRUŠTVENO KULTURNI PROGRAMI

Značajni rezultati već se postižu kroz brojne programe koje u zajednici provodi Centar KNAP, a u skladu s Programom razvoja kulture Grada Zagreba 2024.-2030. Trenutačno su programi okrenuti svim skupinama u zajednici te kroz radionice i događanja, odnosno programe Kreativnog studija pridonose inkluziji, međugeneracijskoj solidarnosti, uključuju djecu i mlade, ali i građane svih dobnih skupina.



Valja spomenuti da KNAP na mjestima stručnih suradnika u ovim programima ima vrijedne i iskusne više stručne suradnice – Moranu Foretić, koja u dubinu poznaje urbanu kulturu te alternativnu kulturu i izričaj, te Kristinu Krtanjek, koja je svojim znanjem i programima predana radu na plesnoj umjetnosti, ali i na obogaćivanju kulture u četvrti građenjem programskih suradnji sa školama, vrtićima ili pak domovima za starije.

Za djecu su tu i programi poput Pešča Campusa, koji je besplatan i kvalitetno organizira dječje slobodno vrijeme za vrijeme praznika, također kroz radionice, a vrlo je posjećen i program Priče prije ručka, koja je organizirana subotama tijekom školske godine i djeci nudi kulturne sadržaje od kazališnih do likovnih. Mnogima je to i prvi susret s kulturnim sadržajima koji uključuju i

edukaciju, a raznolikost programa velika je prednost koja omogućuje širok spektar izloženosti kulturi u zajednici. S druge, strane, vrlo je posjećen i Klub seniora za građane treće životne dobi, što je vrlo bitno s obzirom da Centru gravitira i nekoliko domova za starije. A sve generacije mogu se povezati na programima kao što su Pešča ChillOUT, Ljeto na Pešči ili pak Blagdani u KNAP-u, koji su postali vrlo zamijećene i posjećene manifestacije, a koje u konačnici dokazuju da je upravo KNAP već prepoznat u zajednici. Sada je potrebno tu kvalitetu programa održati i unaprijediti, vodeći se Planom razvoja kulture Grada Zagreba te inovativnim pristupima koji bi povećali vidljivost i radili na još većoj uključenosti.

Uzimajući postojeće i već uhodane kapacitete programa kao temelj, otvara se mogućnost za daljnje korake koji bi dodatno unaprijedili ovo područje djelatnosti Centra KNAP:

- Uvesti dodatne programe koji bi uključivali osobe s invaliditetom, ali pritom i educirali te senzibilizirali širu javnost o načinima i potrebni uključenosti (prvi koraci bili bi ojačavanje suradnje s udrugama koje zastupaju osobe s oštećenjem vida ili sluha, npr. s Hrvatskim društvom prevoditelja znakovnog jezika već je dogovorena suradnja kroz kazališnu djelatnost, koja bi se proširila na ostale programe).
- Pojačati vidljivost u zajednici, iako je ona već dosta snažna, ali treba biti kontinuirana, pa i nadopunjena manje konvencionalnim pristupima, odnosno gerilskim marketingom. Izgradnjom dodatnih blokova zgrada u naseljima koja gravitiraju KNAP-u, u zadnjih nekoliko godina dolazi do velikog povećanja novodoseljenih obitelji koje tek trebaju upoznati Centar KNAP kao kulturno središte 'u susjedstvu'.
- Prostor Peščenice-Žitnjaka poznat je po tome što jedan dio stanovništva čine manjine, pogotovo Romi. U posljednje vrijeme, kako smo u Centru mogli iz iskustva primijetiti, u zajednici ima i sve više stranih radnika koji su se tu doselili i pokazuju interes za kulturne sadržaje. Kroz predstojeće razdoblje potrebno je doprijeti i do njih, osmisлити program dobrodošlice kojim bismo pomogli njihovoj asimilaciji u društvo. Štoviše, dio programa trebao bi otvoriti i mogućnost da manjine predstavljaju svoje kulture, čime bi se stvorio svojevrsni 'melting-pot' u zajednici, a pomoglo bi se u premošćivanju kulturoloških razlika, što je inkluzivni trenutak koji je aktualan i prijeko potreban u Europi (na ovaj način bi se krenulo od mikro-razine).
- U Centru KNAP rade vrsni suradnici za programe, no kontinuirana edukacija je nešto što je prijeko potrebno kako bi se što kvalitetnije odgovaralo na aktualne društvene izazove unutar programa Centra. Stoga je plan dodatno ulagati u edukaciju suradnika, kako bi uz dodatno usavršavanje kompetencija što bolje mogli u programe Centra KNAP implementirati znanja o npr. ranjivim skupinama, manjinama, osobama s invaliditetom...
- Dio programa treba provoditi izvan samog prostora Centra. Dio programa već se provodi na taj način, primjerice u školama i domovima za starije, no cilj je omogućiti programima još veći izlazak iz zone Centra KNAP, odnosno dodatno decentralizirati programe i događanja, čime se jača kultura u zajednici, posredno i vidljivost, ali i proaktivno oblikuje kulturna slika u lokalnoj zajednici. Dio takvih programa moguće je kvalitetno ostvariti kroz

projekte kao što je „Kultura i umjetnost u zajednici“, za što je potrebno razvijati daljnju suradnju i s nezavisnim umjetnicima, i s udrugama, odnosno nevladinim sektorom.

- Nadovezujući se na širenje programa van Centra KNAP, potrebno je sustavno izrađivati analize i evaluacije takvih 'iskoraka' u zajednicu, kako bi se na tim temeljima i na stvarnim potrebama stanovnika moglo i intervenirati u prostor te donositi/izgrađivati nove sadržaje i programe, koje bi zajednica doživjela kao svoje i koji bi podigli zajedništvo i kulturnu povezanost stanovnika. Takve intervencije provodile bi se u suradnji s mjesnim odborima, Vijećem gradske četvrti te Gradom Zagrebom, a neki potencijalni veći zahvati mogli bi se ostvariti kroz suradnje na ciljanim EU projektima.

PROGRAM OBILJEŽAVANJA OBLJETNICE – 70 GODINA CENTRA I 20 GODINA KAZALIŠTA

Godina 2025. velika je godina za Centar KNAP – obilježava se 70 godina rada Centra i 20 godina rada Kazališta. Stoga su, uz redovne djelatnosti i programe (čiji se dio u ovoj godini veže uz jubilej), planirane i aktivnosti koje će kroz cijelu godinu u zajednici, ali i široj javnosti slaviti taj veliki jubilej. Ustanova koja je 1955. svoj rad započela kao prvi dom kulture u Zagrebu, dostupan zajednici i građanima koji su tada živjeli na tom prostoru, danas je izrasla u veliku ustanovu – Centar kulture na Peščenici koji se svojim radom i prepoznatljivošću nametnuo ne samo kao kulturno središte lokalne zajednice, nego i cijelog Zagreba.

KNAP 70.20

GODINA KULTURE NA PEŠČI

Programi su osmišljeni u 2024. godini, pod stručnim vodstvom i inicijativom ravnateljice Ane Planinčić, a uz zajednički kreativni doprinos svih viših stručnih suradnika. Dio programa već je u fazi realizacije. Iako će se programi provoditi cijele godine, središnje događanje bit će uoči ljetnih praznika, početkom lipnja, u sklopu Dana kulture na Pešči.

Program uključuje izradu obljetničkih vizualnih rješenja (logotipa, promotivnih materijala, intervencija na zgradi i u prostoru...), a koje je ponudio dizajnerski studio OAZA. Kroz prve mjesece 2025. vizuali će se implementirati u prezentacijske materijale suradnika u svim djelatnostima i ustrojbenim jedinicama. Napravit će se vizualna rješenja na pročelju zgrade te u atriju, u svibnju i na staklenim stijenkama ulaza u kazalište. U planu je i promocija obljetnice velikim vizualima u centru Zagreba, čime bi se dodatno pridonijelo vidljivosti.

Gledajući na ovaj jubilej kao na novo poglavlje u radu Centra, osmislić se i druga vizualna rješenja koja će biti urbana kulturna poveznica za sve generacije, s naglaskom na širenje kulturnih publika, pogotovo na djecu i mlade. Stoga će se osmislić i novi vizualni identitet kazališta, ali i ostalih djelatnosti. Zbog zajednice je Centar i nastao i razvijao se, zbog zajednice je dužan i ići u korak s vremenom te biti što dostupniji, a za to su potrebne i inovacije. Jedan od takvih primjera je svakako coworking prostor koji bi do ljeta 2025. već trebao biti u funkciji.

Još jedan od inovativnih primjera koji kulturu mogu približiti mlađim publikama jest i otvaranje vrata kroz partnerstvo s mladim poduzetnim ljudima koji bi u jednom dijelu prostora KNAP-a vodili online radio usmjeren upravo na sadržaje za lokalnu zajednicu. KNAP-ovi programi tako bi dobili na dodatnoj vidljivosti, a zajednica i mladi profitirali bi zbog bogatijeg i inovativnijeg multimedijskog pristupa. Štoviše, budući da je Centar KNAP kroz svoju povijest bio sjedište urbane kulture, gdje je stasala domaća hip-hop scena ili pak grafićerska umjetnost, plan je i takve programe uključiti u proslavu obljetnice.

Važno je naglasiti da se već radi na detaljnom uvidu u arhivsku građu, ne bi li se građanima na zanimljive i inovativne načine približila povijest KNAP-a. Tu će se uključiti i akteri koji imaju sjećanja na te prve godine rada ustanove, bilo kao sugrađani iz zajednice, ili kao djelatnici. Zbog njih je KNAP danas tu gdje jest i mnogo im duguje.

Program obljetnice uključit će, kako je navedeno, sve djelatnosti pa će u središnjem dijelu programa biti organizirane prigodne izložbe, tribine, događanja za javnost, besplatne predstave i koncerti, a tiskat će se i novine koje će u retro stilu po kvartu raznositi i građanima dijeliti kolporteri. Bit će to i svojevrsna unikatna memorabilija vezana uz ovaj jubilej. Sve će završiti velikim koncertom na otvorenom za sve građane.

Važnost ovog jubileja jest i u posvećenosti promociji rada Centra kao kulturnog središta koje bi na ovaj način moglo dobiti nove korisnike, ali i unaprijediti svoj brend za razdoblje koje dolazi.

KAZALIŠNA DJELATNOST

Jedna od najprepoznatljivijih djelatnosti Centra KNAP jest svakako ona koja se odvija u sklopu Kazališta KNAP, koje je u 20 godina nekim svojim predstavama i događanjima poprimilo kulturni status u Gradu Zagrebu. Svjedoče tome i nagrade i priznanja za predstave, ali i dugovječnost nekih predstava te imena umjetnika koji su u Kazalištu KNAP stvarali. U posljednjih godinu dana ponovo se povećala vidljivost i broj posjetitelja u značajnoj razini, a koji su pali u vrijeme pandemije. Kroz javne pozive postignuti su učinci toga da se ponovo daje prilika domaćim autorima koji kreiraju nova i originalna djela, a uz to kroz platformu KNAP+ otvorena su vrata za brojne nezavisne umjetnike, umjetničke organizacije i kazališta 'bez krova nad glavom' da upravo u KNAP-u mogu pronaći prostor za stvaranje i izvedbe, od kazališnih predstava do plesnih izvedbi i performansa.

Ono što se, s druge strane, ne smije izgubiti jest osjećaj 'kazališta iz susjedstva', jer KNAP treba razvijati nove publike, ali i misliti o sad već velikom broju publike u zajednici koja ga sustavno podržava (valja napomenuti da je Kazalište KNAP jedno od rijetkih, ako ne i jedino kazalište na ovim prostorima koje nakon svake predstave organizira druženje za publiku, čime dodatno potiče razgovore i promociju ostalih programa u Centru).



U narednom razdoblju potrebno je ostvariti i razvijati započete procese unapređenja djelatnosti:

- Aktivno raditi na upisu Kazališta KNAP u očevidnik kazališta jer za to nema nikakvih prepreka, inicijativu je već podržalo Upravno vijeće ustanove kao i Kulturno vijeće za djelatnost centara za kulturu, a ona bi omogućila dodatne izvore prihoda za razvoj djelatnosti i unapređenje infrastrukture (npr. prijavom na natječaj Poduzetništvo u kulturi ili redovni natječaj javnih potreba Ministarstva kulture i medija RH).
- Aktivno raditi na zamjeni dotrajale infrastrukture, počevši s obnovom pozornice koja je prioritet iz sigurnosnih razloga za održavanje programa. Potrebno je postupno zamijeniti i rasvjetna tijela te kompletan audio i video sustav kako bi omogućili suvremenu kvalitetu rada i izvedbi. To je važno koliko za vlastitu produkciju, toliko i za rezidente te umjetnike (kazališne, plesne, performere...) s kojima KNAP surađuje, a čiji su tehnički zahtjevi sve kompleksniji i odgovaraju potrebama suvremenih izvedbi. Potrebno je, u drugoj fazi, obnoviti i gledalište.
- Urediti foyer Kazališta KNAP, u suradnji sa suradnicom za likovnu umjetnost, ali i ostalim suradnicima, budući da je foyer prostor u kojem se nalazi iznimno vrijedan mozaik Otona Glihe, kojemu treba vratiti važnost u okviru institucije, budući da se rijetko koje kazalište može pohvaliti time da publika u dvoranu ulazi kroz 'portal' koji je umjetničko djelo velikog likovnog umjetnika (zaštita mozaika kao kulturnog dobra putem Zavoda za zaštitu spomenika je u postupku).
- Sa zahtjevima korištenja novih tehnologija u kazalištu neupitno dolazi i potreba dodatne edukacije zaposlenika koji u svojstvu tehničara kontinuirano i proaktivno rade na kazališnim i drugim izvedbama. Stoga bi svake godine trebalo, prema prioritetima koji se prethodno dogovore, organizirati jednu takvu stručnu edukaciju za djelatnike tehnike.
- U smislu platforme KNAP+ i rezidencija umjetnika i umjetničkih organizacija, koji su jedna od prioritarnih kazališnih odrednica rada, trebalo bi razvijati platformu, redovito je

evaluirati i raditi na poboljšanju uvjeta za rezidente/umjetnike, kako bi se postigla sinergija kreativnog istraživanja i publike koja gravitira kazalištu u zajednici.

- Gostovanja i razmjene predstava. Već u 2024. značajno se povećao broj gostovanja KNAP-ove produkcije izvan Zagreba, a namjera je tu mrežu nadalje sustavno širiti, pa i izvan granica Hrvatske, na međunarodnim festivalima. Također, u doglednoj budućnosti, KNAP bi trebao biti u mogućnosti ugostiti i neko strano kazalište, a pogotovo strane mlade umjetnike i performere u sklopu scene 'Art KNAP'.
- Razvijati kazališne programe za djecu i mlade. Već sada su postale sve učestalije predstave koje se mogu pogledati u organiziranim dolascima škola ili u sklopu programa Priča prije ručka, a taj trend treba nadalje razvijati kako bi djeca i mladi imali što raznolikiji i kvalitetniji kazališni program koji ih gradi u stalnu kazališnu publiku.
- Staviti veći naglasak na ranjive skupine, manjinske skupine i osobe s invaliditetom. Već u 2025. planiran je program U znaku KNAP-a, gdje će se dvije predstave prilagoditi uz pomoć tumača znakovnog jezika za osobe sa slušnim poteškoćama. Ovaj pilot-projekt koji se odvija u suradnji s Hrvatskim društvom prevoditelja znakovnog jezika, nakon evaluacije, može postati smjernica za slične projekte koji bi se provodili s drugim mjerodavnim udrugama i na taj način proširili doseg i relevantnost kazališne umjetnosti u najširoj zajednici.

LIKOVNA DJELATNOST

Galerija Događanja dodatno je oživjela kroz 2024. godinu, a pogotovo s početkom 2025. godine uz plan i program koji je donijela nova viša stručna suradnica Ana Mušćet, a koja posjeduje iznimne stručne i profesionalne kompetencije te je u kratkom vremenu donijela brojne pozitivne promjene i inicijative, dokazavši se u brznoj i funkcionalnoj provedbi osmišljenih programa. Pravovremeno, detaljno i inovativno planiranje izložbi koje u Galeriju dovode vrlo relevantne suvremene umjetnike pozicionira likovnu djelatnost Centra KNAP visoko na ljestvici relevantnosti kulturnih događanja u Gradu Zagrebu, a opet je dio zajednice koja gravitira Centru i već je na neki način odgojena da posjećuje Galeriju.



Nastavno na to, važno je uz same izložbe provoditi i dodatne aktivnosti, poput radionica, predavanja, razgovora s umjetnicima, kako bi se postigao i efekt edukacije te neposrednosti između same izložbe i umjetnika te posjetitelja s druge strane.

U tom smjeru također je potrebno dosljedno provoditi program uz redovne evaluacije te nastaviti djelovati razvojno i proaktivno:

- Osnažiti vidljivost programa likovne djelatnosti razvijajući konekcije s medijima i lokalnom zajednicom, putem pojačane promidžbe na webu i društvenim mrežama, ali i izravnom komunikacijom, koristeći novi vizualni identitet i dizajn tiskanih i digitalnih materijala u suradnji više stručne suradnice i dizajnerskog kolektiva OAZA.
- Omogućiti izlaganje i stranim umjetnicima, potičući međunarodnu suradnju, pogotovo ako je u sklopu aktualnih europski relevantnih tema kojima se suvremeni umjetnici bave.
- Potaknuti mlađu publiku i djecu (suradnja sa školama i roditeljima) da posjećuju Galeriju Događanja i da kroz razgovor s višom stručnom suradnicom, vanjskim suradnicima i umjetnicima, te kroz radionice dobiju dodatne edukativne uvide u vizualnu umjetnost.
- S vremenom organizirati i izložbe za zasebne skupine u društvu, odnosno povećati vidljivost i dostupnost za iste, u svrhu rada na uključenosti, a što se potiče već uvođenjem trojezičnog kataloga u Galeriji Događanja.
- Napraviti velike zahvate koji uključuju velika umjetnička djela u Centru KNAP – dva mozaika Otona Glihe te aluminijsku dekoraciju Mile Kumbatović, koji su u procesu zaštite u svojstvu kulturnog dobra, a nakon provedene procedure potrebno je razraditi restauraciju i ponovnu javnu popularizaciju ovih važnih umjetničkih djela koja su sastavni dio institucije.
- Intervencije u prostor – KNAP je poznat po organiziranom oslikavanju murala na javnim površinama, a koliko je to važno pokazuje i činjenica da su se Centru počeli javljati i sami građani s područja četvrti Peščenica-Žitnjak te davati svoje objekte na raspolaganje za likovne aktivnosti. Takva suradnja s građanima, ali i školama i drugim institucijama poželjna je i treba je dodatno razvijati te povećati njenu vidljivost u široj javnosti.
- Ostvariti suradnje sa srodnim galerijama i likovnim institucijama u Hrvatskoj, regiji i Europi.
- Realizirati Program vizualne kulture i profilirati ga kao referentnu platformu za vizualnu kulturu u Gradu Zagrebu. Uključiti umjetnike, dizajnere, arhitekta i glazbenike u program koji povezuje sve aspekte vizualne kulture i razvija ih na način da potiče kritičko promišljanje kod publike i korisnika.
- Ulagati u opremu za Galeriju te time poticati što inovativnije prijave umjetnika i umjetnica.
- Strukturirati rad umjetničkog Savjeta Galerije.

- Poticati širenje likovne djelatnosti kroz jačanje sadržaja; podržati rad više stručne suradnice kroz razvijanje novih uloga u radu Galerije te razvijati djelatnost na razini Grada, ali i šire.
- Organizirati web Galerije koji se odnosi na vrijedan arhivski materijal Likovne djelatnosti i recentni sadržaj, kao i stvoriti prostor za sve nove kratkoročne i dugoročne planove.
- Poticati izradu digitalnih priručnika, stručnih materijala i pisanih tekstova na temu vizualne umjetnosti.
- Dugoročno osnažiti pozicioniranje Galerije Događanja kroz njezin izložbeni i popratni program, a koji se odnosi i na organiziranje i uređenje novog prostora za zajednički rad, diskurzivne programe i razmjenu ideja i iskustava, unutar Centra, tijekom 2025. godine.
- Promovirati formalnu i neformalnu edukaciju kroz program Studija održivog znanja.

GLAZBENA DJELATNOST

Glazbena djelatnost u Centru KNAP pozicionirala se kao iznimno značajna za stručnu glazbenu zajednicu ali i kao prepoznatljivo mjesto glazbenih događanja u Zagrebu. Program Music-Mission-Vision glazbena zajednica, kao i publika, prepoznala je kao nišu za razvoj suvremene glazbe, dok program Glazbeni Knap kroz koncerte komorne glazbe snažno razvija glazbenu publiku u lokalnoj zajednici. Tu su i glazbena događanja za šire građanstvo, poput koncerata u sklopu Dana kulture na Pešči ili Pešča Chilla. Lokalna zajednica, ali i građani iz drugih četvrti, postali su posjetitelji koji se redovno prate glazbena događanja Centra KNAP.



Viša stručna suradnica Gaia Vukelić, koja vodi glazbenu djelatnost, posjeduje visoke kompetencije i stručna znanja za provođenje te daljnji razvoj programa. Iz toga proizlaze i novi izazovi:

- Održati i povećati vidljivost, uz naglasak na medijsko praćenje. Naime, riječ je o nerijetko vrlo posjećenim događanjima, ali potrebna je dodatna medijska promocija kako bi se taj aspekt života u zajednici dodatno predstavio široj javnosti, potencijalno nametnuo i kao primjer drugim zajednicama.

- Rad na ukljuživosti kako bi glazbena događanja postala prepoznata kao mjesto na kojem su dobrodošle i ranjive skupine, ali i manjine. Štoviše, uz strane glazbenike koji nastupaju, valjalo bi u budućnosti razmišljati i o glazbenicima koji spadaju u neku od skupina koje nisu dovoljno zastupljene u društvu.
- Potrebno je dodatno istaknuti glazbenu djelatnost na internetu i na društvenim mrežama, tako da se izrade posebni profili i da djelatnost kao takva ima svoju podstranicu na internetskoj stranici Centra KNAP (kao što to ima Kazalište KNAP i Galerija Događanja od 2025.), čime bi programi postali vidljiviji i pregledniji.
- Nastaviti unapređivati mrežu stranih glazbenika koji gostuju u KNAP-u jer već visoka ljestvica kvalitete i prepoznatljivost moraju i dalje rasti, a potencijalno dovesti i do koncerata ili manifestacija u sklopu EU projekata.
- Nastaviti širiti programe izvan prostora Centra i decentralizirati dio programa kroz manifestacije na otvorenom (Tržnica Volovčica, školska dvorišta, parkovi...).

DJELATNOST KAZALIŠNOG AMATERIZMA

Kazališni amaterizam u Gradu Zagrebu gravitira KNAP-u već 49. godina (Susret kazališnih amatera Zagreba) i središnje je mjesto organiziranog okupljanja amatera. Sufinancirane amaterske skupine obvezne su svoj rad pokazati na SKAZ-u, a tu su i brojne skupine entuzijasta čiji broj iz godine u godinu varira.



O važnosti amaterizma govori i činjenica da su upravo iz krugova amatera koji su igrali na daskama KNAP-a proizašli brojni današnji kazališni profesionalni djelatnici. Stoga ovu djelatnost treba njegovati kao tradiciju te je dalje razvijati:

- Omogućiti amaterima što bolje uvjete za izvođenje predstava u sklopu SKAZ-a i FZKA. Budući da sve skupine nemaju iste uvjete za rad, valjalo bi napraviti manji fondus

višenamjenske scenografije i rekvizite koju bi mogli upotrebljavati svi amateri iz prijavljenih skupina u Gradu Zagrebu.

- Kroz program 'Otvorene scene' omogućiti većem broju nagrađenih predstava iz ostatka države da svoj rad predstave pred zagrebačkom publikom i zagrebačkim amaterima. Time je moguće potaknuti i same skupine na suradnju i razmjenu.
- Uložiti u dodatnu edukaciju voditelja kazališnih skupina, budući da nemaju svi isto polazište, niti pedagoške vještine. KNAP bi trebao organizirati specijalizirane radionice za voditelje, koje bi im olakšale rad sa skupinama, a tako i podizale kvalitetu amaterskog rada.
- Raditi na zastupljenosti svih društvenih skupina kroz kazališni amaterizam, budući da je kazalište izvrstan poligon za socijalizaciju i razvoj komunikacije. Pozitivni pomaci na kojima se može graditi već su se dogodili. Primjerice, nastupila je skupina iz Ukrajine koja se zbog rata preselila u Zagreb, redovito nastupa skupina romske nacionalne manjine, tu su i umirovljenici koji donose posebnu čar i radost u ovu manifestaciju pa će im od 2025. biti dodjeljivano i posebno priznanje, a valja spomenuti i uključivanje osoba s invaliditetom među volontere koji pomažu u organizaciji SKAZ-a. Na tim temeljima treba dalje razvijati djelatnost i programe amaterizma.
- Dodatno uključiti jednu od najstarijih amaterskih kazališnih skupina na ovim prostorima – Teatar Gaudeamus – u aktivnosti Centra. Gaudeamus sustavno radi, prepoznat je i postiže visoke rezultate na SKAZ-u.
- Uključiti i učenike/studente te njihove mentore u rad na SKAZ-u, jer je Smotra idealna za 'case study' edukaciju, kao što je ostvarena suradnja sa Školom za grafiku, dizajn i medijsku produkciju i učenicima koji su došli fotografirati predstave. Slična suradnja može se ostvariti i s ADU.

PARTNERSTVA

- Nastojati njegovati i unaprijediti partnerske odnose koji donose novu kulturnu vrijednost u zajednicu, a po mnogočemu su jedinstveni i šire. Tu je program 'Festivala prvih' u suradnji sa Studijom Artless ili pak noviji program koji je već dobio međunarodni značaj 'Bolje da o tome (ne) razgovaramo' u suradnji Poco-Locom. Ti programi značajno pridonose uključivosti i u zajednicu donose teme i pristupe koji su prijeko potrebni jer oplemenjuju, educiraju i obogaćuju život svih uključenih. U tom smjeru treba njegovati i daljnja partnerstva te upravo uz upliv znanja stručnih suradnika znati prepoznati najkvalitetnije programe koji mogu postati tradicionalni dio života Centra KNAP.

SURADNJA SA ZAJEDNICOM

Centar KNAP predstavlja kulturno središte četvrti Peščenica-Žitnjak, što lokalna zajednica prepoznaje i pokazuje svojim sudjelovanjem u programima (izrazito posjećeni koncerti i izložbe, rasprodane predstave, radionice za koje se traži mjesto više...) Upravo stoga dužnost je Centra svoju zadaću obavljati tako da dodatno razvija svoju dostupnost, da programi evoluiraju osluškujući bilo same zajednice te da inovira i djeluje proaktivno u skladu s vremenom i aktualnim društvenim zbivanjima. Ukratko, riječ je o dvosmjernoj interakciji, u kojoj je Centar dužan ne samo davati programe, nego i aktivno surađivati sa zajednicom i evaluirati rezultate.

Takvo što moguće je upravo kroz povećanje vidljivosti i kroz otvaranje kanala kojima bi građani Centru dali povratne informacije o kulturnim programima koje konzumiraju. To je moguće kroz njegovanje dobre suradnje s mjesnim odborima, udrugama te kroz programe koji što više izlaze u neposrednu komunikaciju s građanima ili izlaze iz okvira Centra. Povratne informacije svakako se mogu dobiti i kroz kvalitetno i sistematsko vođenje društvenih mreža.

Suradnje s institucijama poput Grafičkog fakulteta, ADU ili ALU donose dodanu vrijednost radu Centra jer izravno povezuju mlade stručnjake koji tek stasaju s afirmiranim umjetnicima i dokazanim stručnjacima. Vrijednost takvih edukativnih iskustava teško se može nečime zamijeniti pa njegovanje tih vrsta suradnji kroz svaku od djelatnosti treba gledati kao jedan od prioriteta u radu i kreiranju programa.

Kulturni centar kao nezaobilazna 'postaja' za djecu, mlade i umirovljenike nešto je što također spada u vrh ljestvice prioriteta u suradnji, pogotovo ako se kroz programe u budućnosti bude radilo na smanjenju međugeneracijskog jaza, odnosno na međusobnom razumijevanju, zaštiti dostojanstva svih generacija i međusobnoj podršci, što je bit jedne društvene zajednice u kojoj nitko nije isključen.

Kao što je i spomenuto, jedan od prioriteta svakako bi treba biti i uključivost ranjivih skupina, osoba s invaliditetom i manjina koje su posljednjih godina postale dio naše lokalne zajednice. Dugogodišnja suradnja s udrugom koja skrbi o beskućnicima, ili pak suradnja s Domom u Nazorovoj, ukazuju da je potreba za sadržajima za te skupine velika i da je uključenost Centra neophodna i nezaobilazna. Centar kulture mora imati otvorena vrata za sve njih te im pomoći da neke svoje programe predstave javnosti, što nerijetko znači i izlazak iz zone komfora.

Upravo radi ostvarenja takvih suradnji, potrebno je dodatno ulagati i u suradnike u Centru, kako bi znali prepoznati aktualne izazove, kritički osluškiivati potrebe zajednice i proaktivno sudjelovati u kreiranju novih programa čiji je cilj unapređenje kvalitete života građana, koji KNAP doživljavaju kao svakodnevnog saveznika i kulturni 'dom' koji ih čuje i prepoznaje njihove potrebe.

ZAPOSLENICI

Upravljanje ljudskim resursima u instituciji kao što je Centar KNAP samo po sebi predstavlja izazov, u prvom redu zato što je potrebno s relativno ograničenim brojem djelatnika kvalitetno ostvariti sve planirane programe. Stoga je potrebno kod samih djelatnika dodatno osvijestiti i informirati ih te educirati što koje radno mjesto podrazumijeva, pogotovo iz razloga što je donesena nova sistematizacija radnih mjesta. Dobro informiran zaposlenik koji je dobro upućen u svoje radne zadatke i obveze te odgovornost koju pojedini poslovi nose svakako može kvalitetno organizirati svoj rad, na vlastito zadovoljstvo i na boljitak kvalitetnog funkcioniranja Centra.

S druge strane, u suradnji s Gradom Zagrebom potrebno je raditi na unapređenju kapaciteta djelatnika u Centru koji već postiže ovakve rezultate i namjerava ih nadalje razvijati, a za to će biti potrebno s vremenom otvoriti i nova radna mjesta, što podrazumijeva prethodne dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu.

Centar KNAP trenutačno u svoje 3 ustrojbene jedinice zapošljava 18 djelatnika, a u 2025. planirano je još jedno zapošljavanje. Zapošljavanje administratora, koje je u tijeku, svakako je veliki korak naprijed jer količina programa zahtijeva i ažurnu te temeljitu administraciju. Pretjerano koncentriranje suradnika za program na manje zahtjevne administrativne procese može djelovati i kontraproduktivno za sami program, koji u kulturi mora svakako ostati i dovoljno kreativan.

Zapošljavanje bi trebalo provoditi planirajući na vrijeme i u skladu s potrebama programa, a kako bi se jamčilo njihovo kvalitetno izvršavanje:

1. S obzirom na zaista velik opseg programa koji se provode u Centru KNAP, a kako bi se jamčila njihova kvaliteta, održivost i ostavio prostor za daljnji razvoj, potrebno je otvoriti i radno mjesto **glavnog producenta programa centra**, stručne osobe koja bi omogućila bolju koordinaciju stručnih suradnika na provođenju programa te unaprijedila i nadzirala same procese provođenja programa. Visoko stručna osoba s iskustvom u produkcijskim poslovima nužna je za izvršenje programa, koji nerijetko u kvaliteti izvršenja odudaraju od djelatnosti do djelatnosti, a zbog manjka kadra nerijetko dolazi i do kolizija. Upravo stoga smatram da je od visoke važnosti otvaranje ovog radnog mjesta koje bi ujednačilo i pomoglo međusobnom koordiniranju programa i aktivnosti, te znatno pridonijelo kvaliteti provedenih programa na dobrobit svih korisnika i posjetitelja.
2. Također je s vremenom potrebno mjesto suradnika za marketing i komunikacije s javnošću proširiti još jednim radnim mjestom, s obzirom na količinu posla i na potrebu kontinuiranog rada na vidljivosti. Radno mjesto trenutačno obuhvaća i marketing te odnose s javnošću, i poslove prodaje ili distribucije ulaznica za razna događanja, ponajviše u kazališnoj djelatnosti. Stoga bi trebalo planirati i otvaranje mjesto **višeg stručnog suradnika za marketing i komunikacije s javnošću**, čime bi se ta dva zahtjevna radna mjesta jasno međusobno nadopunjavala, ali bi se prodaja i poslovi osnovnog i općeg

informiranja odijelili od složenih poslova marketinga i odnosa s javnošću za sve djelatnosti Centra, za što je svakako potrebna stručna i iskusna visokoobrazovana osoba.

3. U slučaju da dobijem povjerenje i postanem ravnatelj Centra KNAP, bit će potrebno popuniti radno mjesto **višeg stručnog suradnika za kazališnu djelatnost**. To je nužno kako bi se sada uhodani procesi u organizaciji i u programu Kazališta KNAP mogli nastaviti neometano odvijati. Uz to, voditelj kazališne djelatnosti neophodan je za proceduru upisa u očevidnik kazališta, a o tom radnom mjestu ovisi i organizacija cijele kazališne amaterske scene Grada Zagreba.
4. Također, nužno je što hitnije zapošljavanje još jedne osobe za posao **spremača**, budući da je za dvije spremačice prevelik zadatak čišćenja više od 900 četvornih metara zgrade koje koristi Centar, a koji se koriste u obje smjene. Trenutačno bi jedna spremačica trebala očistiti cijelu kvadraturu u jednoj smjeni jer se u svim prostorijama odvijaju probe i jutarnji programi, dok bi druga trebala očistiti cijeli prostor u popodnevnoj smjeni kada su u svim prostorijama radionice, programi, koncerti ili predstave. Radi se o kompleksnijem čišćenju jer se osim ureda čiste i kazališna dvorana i pozornica te koncertna dvorana, te prostori likovnih studija gdje je čišćenje posebno zahtjevno. Jedna od prioriteta smjernica u zapošljavanju svakako bi bilo zapošljavanje još jedne osobe na mjesto spremača, kako bi prostor bio adekvatno pripremljen za korisnike.
5. U konačnici, s obzirom na smjernice rada Centra, u budućnosti treba otvoriti mogućnost zapošljavanja **višeg stručnog suradnika s iskustvom i znanjem koje može pridonijeti razvoju programa međunarodne suradnje i EU projekata**, kako bi se kultura zajednice na što kvalitetniji način mogla postaviti u međunarodne kontekste, što i jest jedna od smjernica, odnosno prioriteta Programa razvoja kulture Grada Zagreba.

POSLOVANJE CENTRA

Poslovanje institucije treba gledati kao na dobro uhodan mehanizam u kojem je brzom evaluacijom lako pronaći potencijalne prepreke te ih u što kraćem roku otkloniti, a sve kako bi programske djelatnosti mogle osigurati neometano provođenje, na korist zajednice i korisnika.

Djelatnici:

- Nužna je redovna edukacija ne bi li programi postali što inkluzivniji za korisnike i posjetitelje, ali i umjetnike (kao što je već spomenuto). S druge strane, potrebno je djelatnike educirati i u smislu novih tehnologija, kako bi svoje zadatke mogli obavljati što funkcionalnije. To uključuje edukaciju u osnovnim informatičkim alatima (npr. osnovni Google alati, MS Office, čije korištenje kod dijela zaposlenih nije na zadovoljavajućoj razini, a potrebno je zbog naravi posla), ali i edukaciju u specifičnim alatima koji mogu unaprijediti pojedina specifična znanja (primjerice, edukacije o oblikovanju svjetla, Google Analitika, online oglašavanje...).

- Osnaživanje međusobne suradnje stručnih suradnika. Unatoč velikom broju programa, koji puta suradnici određenih djelatnosti nemaju dodirnih točaka s djelatnostima svojih kolega, a za inovativnije pristupe kulturnim publikama potrebna je jača sinergija i dodatna kreativnost i suradnja u osmišljavanju i provođenju programa. To može dovesti do jedinstvenih (multidisciplinarnih) kulturnih projekata koji će biti prepoznati u zajednici i koji potencijalno mogu poslužiti kao primjeri dobre prakse drugim srodnim institucijama.
- Rad na komunikacijskim vještinama i međusobnom povjerenju djelatnika. Zadovoljstvo djelatnika itekako utječe na njihov rad, a zadovoljstvo nerijetko ovisi o osjećaju sigurnosti na radnom mjestu, o osjećaju zajedništva te mogućnosti nekonfliktnog rješavanja potencijalnih poteškoća u radu. Stoga je nužno njegovati, pa i učiti komunikacijske vještine kako bi se to postiglo, a opet u konačnici odrazilo na kvalitetu programa.

Unapređenje poslovanja:

- Nužno je uvesti digitalizaciju određenih procesa rada, radi efikasnosti, točnosti i ažurnosti. To se opet veže i uz edukaciju djelatnika, no svakako je temelj kvalitetnog poslovanja u današnjem okruženju, na kojem se može dalje graditi. Unošenje tehnoloških inovacija koji put izaziva otpor kod dijela kolektiva zbog straha od nepoznatog, a što se svakako može izbjeći pravovremenim informiranjem i zajedničkim donošenjem nekih odluka, uz dobro obrazloženje benefita.
- Voditi brigu o kvalitetnoj organizaciji radnog vremena. Loša organizacija može dovesti do nedovoljne iskorištenosti potencijala ili pak preopterećenosti djelatnika. Stoga u poslovanju treba pridati pozornost ravnomjerno raspoređenom radnom vremenu i tu svakako valja slijediti prakse koje Centar KNAP već provodi.
- Pojačati povezivanje s poslovnim subjektima u zajednici i daljnjim mogućnostima razvoja putem razvijanja kvalitetnih suradnji. I poslovni subjekti u zajednici dio su tog 'susjedstva' koje gravitira Centru, a neki od njih vide vrijednost poticanja kulture. To treba razvijati i omogućiti jer može donijeti obostranu korist, uz oprez da uključenost poslovnih subjekata ne preraste u komercijalizaciju sadržaja. No u određenim okvirima ona može biti itekako dobrodošla i od pomoći za daljnji razvoj Centra.

INVESTICIJE

Centar KNAP primjer je dobrog upravljanja, koji treba imati kontinuitet, a što ravnatelj institucije treba omogućiti kvalitetnim planiranjem i poslovanjem. Zgrada je energetske obnovljena, a do ljeta 2025. u sklopu gradskog projekta dobit će i sunčane elektrane na krovu, čime će biti još energetske neovisnija i ekološki održiva.

Investicije i planirani radovi u 2025.:

- do ljeta 2025. realizirat će se postavljanje solarnih panela na krov zgrade, putem projekta Integrirane sunčane elektrane na zgradama javne namjene koje provodi i financira Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje

Ostale investicije planirane planom nabave za 2025.:

- u 2025. planirana je preventivna rekonstrukcija pozornice, te ju je potrebno napraviti tijekom ljeta, za vrijeme školskih praznika, kako bi se programi mogli nesmetano odvijati
- u 2025. planirana je i kapitalna investicija ugradnje lifta, također tijekom ljeta, a to će novoj sezoni omogućiti daleko veću pristupačnost programa osobama s invaliditetom
- planirana je i nabava preše za keramiku, LCD projektora i platna, novih LED rasvjetnih tijela u kazališnoj dvorani te zamjena dotrajale informatičke opreme
- s ciljem dodatne štednje električne energije u planu je i nastavak zamjene halogene rasvjete u LED rasvjetu u hodnicima i studijima
- zamjena podova u hodniku na katu u južnom krilu zgrade, gdje prolazi velik broj korisnika
- uređenje Učionice 2 u coworking prostor, mjesto koje će dodatno vezati sugrađane uz KNAP nudeći im prostor za rad, uz besplatan Wi-Fi, a izrađeno je idejno rješenje za uređenje prostora

Prijedlog investicija i radova nakon 2025.:

- obnova gledališta u kazališnoj dvorani i nastavak nabave i postavljanja LED rasvjetna tijela u kazališnoj dvorani
- nakon završnog procesa zaštite mozaika Otona Glihe te zidne dekoracije Mile Kumbatović potrebno je restaurirati ova vrijedna umjetnička djela
- obnova sanitarnih čvorova u foyeru, ispred koncertne dvorane te u likovnom studiju
- rekonstrukcija i stavljanje u funkciju pomoćnog prostora u prizemlju („Sendvič bara“)
- prenamjena starog zapuštenog sanitarnog čvora u foyeru i obnova
- postavljanje novih vrata na evakuacijskim izlazima u kazališnoj dvorani, kao i ulaznih vrata dvorane
- radovi na rekonstrukciji sustava odvodnje, zbog kojih dolazi do povremenih poplavlivanja podrumskih prostorija (garderoba...)
- sanacija podrumskih prostorija
- uređenje i stavljanje u funkciju caffe bara, jer se za time pokazuje velika potreba i to ne s komercijalne strane, već korisnici žele takvo mjesto druženja uoči događanja u KNAP-u ili pak roditelji koji čekaju djecu na radionicama. Funkcionalni caffe bar zadržao bi ih u prostorima Centra pri čemu bi imali prostora i vremena dodatno se upoznavati s programima
- radovi na internetskoj mreži u zgradi koji bi osigurali stabilnije korištenje

- izrada nove internetske stranice Centra KNAP, prilagođene osobama sa slabijim vidom, a s jasno razdijeljenim djelatnostima, čime bi se osiguralo bolje i intuitivnije iskustvo za korisnike
- ugradnja induktivnih petlji za osobe s oštećenjem sluha, u suradnji s Gradskim uredom za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom
- nakon što se oslobode prostori koje trenutačno ugovorom koristi Prva katolička osnovna škola, otvorile bi se nove mogućnosti za unapređenje uloge Centra u kulturnom i društvenom životu zajednice – investiranje u uređenje (ili gradnju) likovnih atelijera za domaće likovne umjetnike i strane rezidente, budući da je Grad Zagreb suočen s kroničnim nedostatkom atelijera, a ovime bi se pridonijelo poboljšanju društvene infrastrukture. Otvorila bi se i mogućnost uređenje prostora za noćenje, što bi svakako pomoglo kod ugošćivanja umjetnika koji dolaze iz udaljenijih mjesta, pogotovo kod dolazaka stranih umjetnika. Dio prostora uredio bi se za programe Centra jer već sada više od 500 polaznika radionica gotovo nadilazi prostorne kapacitete KNAP-a, a dodatnih upita za radionicama ne manjka. Dio prostora dobrim gospodarenjem mogao bi se dati u najam Glazbenoj školi Baloković, koja je i sada korisnik našeg prostora no postoji potreba za dodatnim učionicama, a u korist obogaćivanja kulturne i edukacijske ponude u zajednici.

FINANCIRANJE

Centar KNAP u najvećem dijelu financira se iz proračunskih sredstava Grada Zagreba, zatim u manjem dijelu od najma prostora te vlastitih prihoda od prodaje ulaznica i članarina, iz državnog proračuna i ostalih izvora, poput TZGZ ili HDS. Budući da je riječ o gradskoj ustanovi planirano je zadržati takav način financiranja.

Važno je istaknuti da će se aktivno raditi na povećanju vlastitih sredstava, koja bi omogućila dodatna ulaganja u prostor. Uz to, planirano je i veće angažiranje oko apliciranja za sredstva iz državnog proračuna te Turističke zajednice Grada Zagreba. Upis Kazališta KNAP u očevidnik otvorio bi mogućnost širenja programa i apliciranja na natječaje Ministarstva kulture i medija RH, od redovnih produkcija, do sredstava za gostovanja ili apliciranje na natječaje za poduzetništvo u kulturi, čime se može dodatno unaprijediti infrastruktura. Dio sredstava mogao bi se povući s međunarodnih izvora financiranja, kao što su EU fondovi i slično.

U svakom slučaju, financijski plan donosi se na godišnjoj razini s projekcijom za naredne tri godine, na temelju uputa osnivača, a to je Grad Zagreb, te se od plana ne smije odstupati.

ZAKLJUČAK

Na temelju izloženog i na temelju iskustva rada u Centru KNAP kao viši stručni suradnik za kazališnu djelatnost, smatram da sam stekao dobar dojam za smjer i nastavak vođenja uspješnog djelovanja ove vrijedne gradske ustanove. Svojim radom bio sam uključen i u druge procese rada Centra, ne samo u kazališnu djelatnost, a u godini dana rada uveo sam neke inovacije i prakse koje su unaprijedile rad djelatnika, a pogotovo iskustvo za korisnike.

Sagledavajući cjelokupnu sliku rada Centra, vođenu smjernicama Programa razvoja kulture Grada Zagreba 2024.-2030., vjerujem da mogu nastaviti dobru praksu upravljanja ustanovom, radeći pritom na daljnjem razvoju i unapređenju djelatnosti i programa.

Razvojna komponenta u prvom planu ima rad na uključenosti i na povećanju vidljivosti Centra te suradnji, čemu mogu pridonijeti i kao komunikacijski stručnjak, ne samo kao aktivna osoba iz kulturnog života. Ne treba zanemariti i odgovorno upravljanje infrastrukturom, ali i dodatnu edukaciju i organizaciju rada djelatnika (pogotovo u administraciji).

Otvorenost umjetnicima s jedne strane, te zajednici i građanima s druge strane, uz kvalitetno osmišljene i realizirane programe, čine Centar KNAP kulturnim središtem četvrti Peščenica-Žitnjak, pa i šire. Uz daljnje kreativne inovacije i modernizaciju, Centar KNAP će to i ostati, te dodatno učvrstiti svoju ulogu urbanog središta koje podiže kvalitetu društvenih događanja u zajednici.

IGOR WEIDLICH, mag.nov.



Zagreb, siječanj 2025.